

وزیران عضو کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط زیست در جلسه مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۲۸ بنا به پیشنهاد مشترک شماره ۳۳۲۳۹/۲۰۰ مورخ ۱۳۸۶/۹/۱۷ وزارتخانه های نیرو و جهاد کشاورزی و به استناد ماده (۱۱) قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی - مصوب ۱۳۷۹ - و با رعایت تصویب نامه شماره ۱۶۴۰۸۲/ت۳۷۳-ه مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۱۰ تصویب نمودند:

آیین نامه اجرایی ماده (۱۱) قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی - مصوب ۱۳۷۹ -

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف - بخش کشاورزی: کلیه زیربخشهای زراعت، باغبانی، دام، طیور، آبزیان، جنگل ها و مراتع و آبخیزداری و کلیه موارد مربوط به آنها از جمله آب و خاک، بیابان زدایی، شهرکهای گلخانه ای و دامپروری و منابع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی.

ب - آب کشاورزی: آب مورد نیاز برای مصارف کشاورزی شامل زراعت، باغبانی، دام، طیور، آبخیزداری، بیابان زدایی، شیلات، آبی پروری و منابع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی.

ج - آب مورد تقاضای کشاورزی: مقدار آب کشاورزی است که در زمان و مکان مورد نیاز درخواست می شود.

د - تأمین آب کشاورزی: میزان آبی است که به طرق مختلف به منظور بهره برداری در زمان و مکان مورد تقاضای بخش کشاورزی بوده و بر اساس توان منابع آبی و رعایت اصول توسعه پایدار، قابل استحصال، انتقال و تحویل باشد.

ه - آب مصرفی کشاورزی: مقدار آبی است که بر اساس الگوی مصرف بهینه آب کشاورزی با رعایت قانون توزیع عادلانه آب به ویژه مواد (۲۱) و (۲۶) قانون یاد شده تحویل و به عنوان آب کشاورزی مورد استفاده قرار می گیرد.

ماده ۲ - وزارت جهاد کشاورزی موظف است آب کشاورزی مورد تقاضا را بر اساس ظرفیتهای آب و خاک و الگوهای بهینه مصرف آب کشاورزی به تفکیک حوضه های آبریز و استانها، تعیین و تدوین و با اولویت بندی به وزارت نیرو، به منظور تأمین آب مورد نیاز اعلام نماید.

ماده ۳ - وزارت نیرو موظف است با توجه به توان منابع آبی و رعایت اولویت تخصیص آب نسبت به تخصیص و تأمین آب کشاورزی مورد تقاضا در زمان و مکان مورد نیاز اقدام نماید.

تبصره ۱ - هماهنگی تقاضا و تأمین آب کشاورزی و اولویت بندی طرحهای تأمین آب کشاورزی، با توجه به ترتیبات پیش بینی شده در مواد (۲) و (۳)، توسط کارگروه ستادی و استانی آب کشاورزی موضوع ماده (۷) انجام خواهد شد.

تبصره ۲ - وزارتخانه های نیرو و جهاد کشاورزی موظفند هماهنگیهای لازم جهت حفاظت کمی و کیفی منابع آب کشاورزی را به عمل آورده و از ارایه هرگونه تسهیلات از قبیل برق، سوخت، وام و نهاده های دارای یارانه به مصرف کنندگان غیرمجاز آب خودداری نمایند.

ماده ۴ - به منظور مصرف بهینه آب کشاورزی و افزایش بهره وری آبیاری اقدامات زیر از سوی دستگاههای مربوط انجام خواهد شد:

الف - وزارت نیرو موظف است نسبت به تجهیز نقاط تحویل آب کشاورزی به ابزارهای اندازه گیری مناسب برای تحویل حجمی اقدام نماید.

ب - به منظور اعمال مدیریت صحیح و استقرار نظام بهره برداری بهینه آب کشاورزی، وزارت جهاد کشاورزی موظف است نسبت به توانمندسازی ذی نفعان و دست اندرکاران و ظرفیت سازی لازم جهت ایجاد تشکلهای آب بران متناسب با شرایط موجود اقدام نماید.

ج - وزارت نیرو موظف است بر اساس سند ملی آب (الگوی مصرف بهینه آب کشاورزی) نسبت به تحویل حجمی آب به تشکلهای آب بران یا بهره برداران با توجه به شرایط فنی، اقتصادی و اجتماعی و نحوه تأمین، انتقال، توزیع و مصرف آب کشاورزی در مناسبترین نقطه تحویل اقدام نماید. در صورت لزوم به تبادل نظر در خصوص تعیین مناسبترین نقطه تحویل موضوع به کارگروه استانی موضوع ماده (۷) ارجاع می شود و نظر آن کارگروه لازم الاجرا است.

د - وزارت جهاد کشاورزی موظف است به منظور مدیریت مصرف آب کشاورزی نسبت به برنامه ریزی و انجام اقدامات لازم در زمینه های ارتقای کارایی آب از طریق استقرار نظام بهره برداری آب کشاورزی، بهبود و اصلاح روشهای آبیاری، توسعه روشهای نوین آبیاری، توسعه شبکه های فرعی آبیاری و زهکشی و تجهیز و نوسازی اراضی اقدام نماید.

ه - وزارت جهاد کشاورزی موظف است به منظور ارتقاء نقش کشاورزان در مدیریت مصرف آب کشاورزی نسبت به برنامه ریزی و ارائه خدمات ترویجی، آموزشی لازم به تشکلهای آب بران اقدام نماید و در این رابطه، برنامه های پایش و ارزشیابی مستمر را جهت کسب اطمینان از بهبود بهره وری از منابع آب و خاک به مورد اجرا بگذارد.

ماده ۵- به منظور ایجاد تعادل و هماهنگی لازم برای عملیات آبخیزداری در حوضه های آبریز و طرحهای تأمین، انتقال، توزیع و مصرف آب کشاورزی، اقدامات ذیل توسط دستگاههای مربوط انجام خواهد شد.

الف - وزارت نیرو موظف است در مطالعه طرحهای تأمین آب، آبخیزداری و نظامهای بهره برداری مشارکتی، آب کشاورزی وزارت جهاد کشاورزی را ملحوظ و رعایت نماید.

ب - وزارت جهاد کشاورزی موظف است همزمان و متناسب با اجرای طرحهای تأمین آب وزارت نیرو نسبت به اجرای پروژه های آبخیزداری در حوضه های آبریز آن اقدام نماید.

ج - وزارت نیرو موظف است به منظور بهره برداری مناسب از منابع آبی تأمین شده موجود در اولویت اول، نسبت به تکمیل شبکه های اصلی آبیاری و زهکشی و تجهیز نقاط تحویل آب به ابزارهای اندازه گیری مناسب تحویل حجمی اقدام نماید.

د - وزارت نیرو موظف است همزمان با احداث سازه های جدید تأمین آب، نسبت به ایجاد تأسیسات تنظیم و احداث شبکه های اصلی آبیاری و زهکشی و تجهیز نقاط تحویل آب به ابزارهای اندازه گیری مناسب تحویل حجمی اقدام نماید.

ه - وزارت جهاد کشاورزی موظف است نسبت به مطالعه، اجرا و تکمیل آن دسته از شبکه های فرعی آبیاری و زهکشی که مسئولیت آنها بر عهده آن وزارت می باشد، متناسب با اقدامات وزارت نیرو اقدام نماید.

تبصره - وزارت نیرو مجاز است با هماهنگی وزارت جهاد کشاورزی در طرحهایی که شبکه های اصلی آبیاری و زهکشی را اجرا می نماید نسبت به طراحی و اجرای شبکه های فرعی آبیاری و زهکشی نیز اقدام نماید.

ماده ۶- وزارتخانه های جهاد کشاورزی و نیرو موظفند قبل از ایجاد هرگونه سازه تأمین آب کشاورزی و شبکه های آبیاری و زهکشی، هماهنگی و اقدامات لازم را برای ایجاد و ساماندهی نظام های بهره برداری، به منظور مشارکت و تعامل مؤثر بهره برداران در کلیه مراحل مطالعه، اجرا و نیز پذیرش مسئولیتها و اختیارات بهره برداری، نگهداری و مدیریت آبیاری از سازه های یاد شده را به عمل آورند.

ماده ۷ - ایجاد هماهنگی و ترتیبات لازم در چارچوب این تصویب نامه بین وزارتخانه های جهاد کشاورزی و نیرو برای افزایش بهره وری آب در بخش کشاورزی و ساماندهی بهره برداران بر حسب ضرورت به عهده کارگروه های زیر می باشد:

الف: کارگروه ستادی آب کشاورزی به منظور هماهنگی برنامه ها با ترکیب زیر:

۱- نماینده وزارت جهاد کشاورزی

۲- نماینده وزارت نیرو

۳- نماینده معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهوری (دبیرکارگروه ستادی)

ب - کارگروه استانی آب کشاورزی به منظور هماهنگی اجرا با ترکیب زیر:

۱ - استاندار یا معاون عمرانی استانداری (رییس کارگروه)

۲ - رییس سازمان جهاد کشاورزی استان (دبیر کارگروه)

۳ - رییس سازمان برنامه و بودجه استان

۴ - نماینده وزارت نیرو در حوضه آبریز اصلی

۵ - مدیرکل سازمان حفاظت محیط زیست استان

۶ - مدیر عامل شرکت آب منطقه ای استان

۷ - نماینده منتخب تشکل های آب بران با معرفی رییس سازمان جهاد کشاورزی استان

تبصره - در صورت ضرورت از نماینده منتخب تشکل های آب بران دعوت به عمل خواهد آمد.

ماده ۸- معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور موظف است به منظور تحقق اهداف این آیین نامه، اعتبارات مورد نیاز را که دستگاههای اجرایی در سقف بودجه سنواتی خود پیشنهاد نموده اند در لایحه بودجه مربوط منظور نماید.

این تصویب نامه در تاریخ ۱۳۸۷/۴/۹ به تأیید مقام محترم ریاست جمهوری رسیده است.

معاون اول رییس جمهور - پرویز داودی

معاونت حقوقی ریاست جمهوری

